13/01/2022

Μήνυμα του Πατριάρχη Ρουμανίας για την Εθνική Ημέρα Πολιτισμού

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Ρουμανίας

Ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ρουμανίας κ.κ. Δανιήλ εξέδωσε μήνυμα με αφορμή την 15η Ιανουαρίου, η οποία έχει καθιερωθεί ως Εθνική Ημέρα Πολιτισμού.

Της Σβετλάνα Λεβίτσκι

Στο μήνυμα του μεταξύ άλλων αναφέρει ότι η Εκκλησία της Ρουμανίας είχε σημαντική συμβολή στη διαμόρφωση και την προώθηση του πολιτισμού του Ρουμανικού λαού. **Μέσα από όλη αυτή την πολιτιστική δραστηριότητα της Εκκλησίας καλλιεργήθηκε και υποστηρίχθηκε η ίδια η φιλοδοξία του λαού για τον δικό του πολιτισμό, για τη διατήρηση της εθνικής του ταυτότητας και για την απόκτηση εθνικής ανεξαρτησίας.**

Ο Μακαριώτατος αναφέρει ότι «με την εγκαθίδρυση του αθεϊστικού κομμουνιστικού καθεστώτος, η Εκκλησία της Ρουμανίας σταδιακά απομακρύνθηκε από την κοινωνική και πολιτιστική ζωή, αλλά μετά την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος, η Εκκλησία αποκατέστησε τις παραδοσιακές φυσικές σχέσεις της με τον Ρουμανικό πολιτισμό και με το ακαδημαϊκό περιβάλλον».

«Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας έχει συμβάλει σημαντικά στη διαμόρφωση και την προώθηση του πολιτισμού του Ρουμανικού λαού. **Ο Μιχαήλ Εμινέσκου**, γνωρίζοντας τον ρόλο της Εκκλησίας και της χριστιανικής πίστης στην ανάπτυξη του Ρουμανικού πολιτισμού και της γλώσσας ως ζωντανό μανδύα των διδασκαλιών της πίστης και της λειτουργικής λατρείας, **αποκάλεσε τη Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας "πνευματική μητέρα του Ρουμανικού έθνους, η οποία γέννησε την γλωσσική και εθνική ενότητα του λαού"»**, επισημαίνει χαρακτηριστικά.

Ο Πατριάρχης κ.κ. Δανιήλ παραθέτει αναλυτικά τον τρόπο με τον οποίο η Εκκλησία της Ρουμανίας συνέβαλε στη διαμόρφωση του Ρουμανικού πολιτισμού:

1. **Τα πρώτα τυπογραφεία στον ρουμανικό χώρο εμφανίστηκαν πριν από λιγότερο από μισό αιώνα μετά την εφεύρεση του Γουτεμβέργιου (1455), λειτουργώντας σε ορισμένα μοναστήρια ή επισκοπικά κέντρα,** όπως στο Βουκουρέστι και στο Ιάσιο, και οι πρώτοι τυπογράφοι ήταν μέλη του κλήρου.

2. **Πλειάδες Επισκόπων ή Μητροπολιτών ήταν συγγραφείς, ποιητές, μεταφραστές ή δημιουργοί του Ρουμανικού πολιτισμού, της τέχνης και του πολιτισμού**

3. **Εκπρόσωποι του Ρουμανικού πολιτισμού και της τέχνης είναι πολλές Ορθόδοξες Εκκλησίες και Μοναστήρια**.

4. **Τα πρώτα δημοτικά σχολεία, με διδασκαλία στα σλαβονικά ή τα Ρουμάνικα, ιδρύθηκαν στους χώρους των Μοναστηριών**. Οι πρώτες σχολές ανώτερης εκπαίδευσης ιδρύθηκαν επίσης με την υποστήριξη της Εκκλησίας: το Κολλέγιο της Μονής των Αγίων Τριών Ιεραρχών στο Ιάσιο, η Ακαδημία της Μονής του Αγίου Σάββα στο Βουκουρέστι.

5. **Σημαντικές καλλιτεχνικές δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν σε όλα τα μεγάλα Μοναστήρια.** Σήμερα, οι περισσότερες από τις συλλογές που έχουν τα μουσεία της χώρας, που εκθέτουν την Ρουμάνικη παλιά τέχνη, αποτελούνται κυρίως από λατρευτικά αντικείμενα, προερχόμενα από Ρουμάνικα ορθόδοξα μοναστήρια και εκκλησίες. Εικόνες, τοιχογραφίες, κεντήματα, χειρόγραφα,

ασημικά, ξυλόγλυπτα ή πέτρινα είδη, όλα δείχνουν πως η Εκκλησία, πιστή στη βυζαντινή τέχνη, αλλά δεκτική στις επιρροές της δυτικής ή παραδοσιακής τέχνης, έχει δημιουργήσει τη δική της, πρωτότυπη τέχνη.

Μέσα από όλη αυτή την πολιτιστική δραστηριότητα της Εκκλησίας καλλιεργήθηκε και υποστηρίχθηκε η ίδια η φιλοδοξία του λαού για τον δικό του πολιτισμό, για τη διατήρηση της εθνικής του ταυτότητας και για την απόκτηση εθνικής ανεξαρτησίας. Η δημιουργία του σύγχρονου Ρουμανικού κράτους άνοιξε μια νέα εποχή, και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας παρέμεινε πιστή υποστηρίκτρια των εθνικών ιδεωδών, συμβάλλοντας στην προώθηση του Ρουμανικού πολιτισμού.

6. Μετά το 1944, με την εγκαθίδρυση του κομμουνιστικού καθεστώτος, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρουμανίας σταδιακά απομακρύνθηκε από την κοινωνική και πολιτιστική ζωή. Το 1948 καταργήθηκε η θρησκευτική εκπαίδευση στα σχολεία, απαγορεύτηκαν οι θρησκευτικές υπηρεσίες σε νοσοκομεία, άσυλα και στρατώνες, καταργήθηκαν εκκλησιαστικές και επισκοπικές εκδόσεις, και σταμάτησαν οι θεολογικές σχολές και η κατήχηση των νέων.

Περισσότεροι από χίλιοι Ορθόδοξοι ιερείς συνελήφθησαν, φυλακίστηκαν, υποβλήθηκαν σε καταναγκαστική εργασία ή απελάθηκαν. Μεταξύ των φυλακισμένων ήταν θεολόγοι, άνθρωποι μεγάλης κουλτούρας, όπως οι Nichifor Crainic, Ioan Savin, Dumitru Staniloae, Liviu G. Munteanu, Ilarion Felea, Ion V. Georgescu (εκτοπισμένος στη Σιβηρία) και πολλοί άλλοι.

Στη δεκαετία του 1980, κατεδαφίστηκαν περισσότεροι από 20 χώροι λατρείας, και μνημεία εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής στο Βουκουρέστι.

7. Μετά την πτώση του κομμουνισμού, σύμφωνα με την παράδοση της Εκκλησίας να είναι η «πνευματική Μητέρα του Ρουμανικού λαού» – όπως την αποκαλούσε ο Μιχαήλ Εμινέσκου, η Εκκλησία της Ρουμανίας συνεχίζει να είναι προστάτης και υποστηρικτής των Ρουμάνικων πολιτιστικών αξιών.

Στα χρόνια που ακολούθησαν τη δεκαετία του 1990, οι παραδοσιακές φυσικές σχέσεις μεταξύ της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρουμανίας και του Ρουμανικού πολιτιστικού και ακαδημαϊκού περιβάλλοντος αποκαταστάθηκαν. Έτσι, το 1990, η Ρουμάνικη Ακαδημία αποκατέστησε τη μνήμη ιεραρχών, ιερέων και ορθοδόξων θεολόγων που αποκλείστηκαν από την Ακαδημία το 1948.

Η Ρουμανική Ακαδημία και το Ρουμανικό Πατριαρχείο έχουν επίσης ξεκινήσει πολλά κοινά προγράμματα, το σημαντικότερο από τα οποία είναι η επεξεργασία της Ιστορίας του Ρουμανικού Μοναχισμού σε τρεις τεράστιους και πολύτιμους

τόμους, και οι καλές σχέσεις που καλλιεργούνται με αμοιβαίο σεβασμό, κάτι που μας δίνει το δικαίωμα να ελπίζουμε για μια μόνιμη γόνιμη συνεργασία για το καλό του Ρουμανικού λαού.

Συγχαίρουμε και ευλογούμε όλους όσους συνεισφέρουν με τις πολλές προσπάθειές τους για να γίνει αυτή η «Ημέρα Εθνικού Πολιτισμού» μια γιορτή για την επιβεβαίωση όλων των πολιτιστικών και πνευματικών αξιών του Ρουμανικού λαού.

† ΔΑΝΙΗΛ
Πατριάρχης της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρουμανίας